

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9CoCsp/54/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2219200117
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2219200117.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Spálová a sudcov: JUDr. Anton Jaček a JUDr. Peter Duman v sporovej veci žalobcu: Slovenská sporiteľňa, a. s., IČO: 00 151 653, so sídlom Bratislava, Tomášikova 48, zastúpeného advokátskou kanceláriou: Roman Kvasnica a partneri, s. r. o., so sídlom Piešťany, Žilinská cesta 130, proti žalovanému: Q. O., nar. X.XX.XXXX, adresa O., B. E. XXX/XX, o zaplatenie 27.006,30 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda z 19.2.2020, č. k. 17Csp/2/2019-116 - v zamietajúcej časti, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku II m e n í tak, že žalovaný je povinný do troch dní od právoplatnosti rozsudku zaplatiť žalobcovi vyčíslený úrok 3.683,42 Eur, pokračujúci 14,4 % úrok ročne z dlžnej istiny 19.846,13 Eur od 01.03.2018 do zaplatenia, najviac však do celkovej sumy pokračujúceho úroku 7.413,82 Eur, a 5 % úrok z omeškania ročne zo sumy 23.529,55 Eur od 01.03.2018 do zaplatenia.

II. Vo zvyšku v napadnutom rozsahu rozsudok p o t v r d z u j e .

III. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov konania (prvoinštančného i odvolacieho) v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť do troch dní od právoplatnosti rozsudku zaplatiť žalobcovi sumu 23.322,88 Eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 21.863,64 € od 01.03.2018 do zaplatenia (výrok I), žalobu vo zvyšku zamietol (výrok II) a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením (výrok III).

2. Rozsudok označený v záhlaví súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 52 ods. 1, § 53 ods. 1, § 54 ods. 1, § 54a, § 565, § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 1 ods. 2, § 2, písm. a), b) a d), § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z.

3. Súd prvej inštancie mal vykonaným dokazovaním za preukázané, že predložená zmluva bola uzatvorená platne, má písomnú formu a všetky jej náležitosti sú na listinách, ktoré tvoria súčasť zmluvy. Žalovaný nárok žalobcu nijako nesporeval po vecnej ani po právnej stránke. Vyhodnotením vykonaného dokazovania, aj s ohľadom na splnenie obsahových náležitostí úverovej zmluvy podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., dospel súd prvej inštancie k záveru, že žaloba v časti sumy 23.322,88 Eur (v tom nesplatený zvyšok istiny úveru vo výške 19.846,13 Eur, riadne úroky z omeškania vzniknuté do

predčasnej splatnosti úveru 22.11.2016 vo výške 2.017,51 € a úroky z omeškania vzniknuté a vyčíslené ku dňu 28.02.2018 vo výške 1.459,24 Eur), a to spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 21.863,64 Eur od 01.03.2018 do zaplataenia, bola podaná dôvodne. Predmetný úver bol pre omeškanie s platením mesačných splátok (ktoré vyplýva z prehľadu splátok a úhrad) v súlade s úverovou zmluvou (s článkom 8 Produktových obchodných podmienok veriteľa v znení účinnom od 01.01.2015), ako aj zákonnou úpravou (§ 565 a § 53 ods. 9 OZ - predchádzajúca výzva z 26.10.2016) predčasne „zosplatnený“ ku dňu 22.11.2016, čím vznikla žalovanému povinnosť jednorazovo uhradiť banke celú zostávajúcu časť pohľadávky z úveru. Predchádzajúca výzva podľa § 53 ods. 9 OZ, ako aj jej doručenie / zaslanie žalovanému a takisto doručenie / zaslanie oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru žalovanému neboli v konaní zo strany žalovaného nijakým spôsobom spochybňované a popierané, preto súd tieto skutočnosti považoval za nesporné podľa § 151 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Žalovaný od poskytnutia úveru zaplatil celkovo sumu 653,91 Eur (z toho bola započítaná na istinu suma 153,87 Eur a na úroky suma 467,85 Eur), pričom počas konania už neuskutočnil žiadne ďalšie úhrady. Na základe uvedeného súd žalobe v časti nesplatenej istiny úveru 19.846,13 Eur s prislúchajúcimi riadnymi úrokmi vzniknutými do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru a úrokmi z omeškania vzniknutými a vyčíslenými ku dňu 28.02.2018 tak ako je uvedené vo výroku I napadnutého rozsudku a bližšie popísané v odseku 5 odôvodnenia tohto rozsudku (spolu suma 23.322,88 Eur) ako dôvodnej vyhovel, pretože na vrátenie peňazí z úveru spolu s (riadnymi) úrokmi vzniknutými do predčasného „zosplatnenia“ úveru a úrokmi z omeškania vznikol žalobcovi nárok na základe príslušných zmluvných, ako aj citovaných zákonných ustanovení o zmluve o úvere a omeškaní dlžníka. Súd zároveň zaviazal žalovaného aj na zaplataenie úrokov z omeškania v zákonnej výške 5 % ročne z nezaplataenej istiny vo výške 19.846,13 Eur, ako aj zo sumy 2.017,51 Eur (oprávnené úroky) od 01.03.2018 až do zaplataenia, keďže sa žalovaný s plnením svojich záväzkov nepochybné dostal do omeškania (všetko spolu výrok I napadnutého rozsudku).

4. Pokiaľ ide o uplatnené riadne (zmluvné) úroky vzniknuté a vyčíslené od 23.11.2016 (deň po predčasnom „zosplatnení“ úveru) do 28.02.2018 v zostávajúcej výške 3.683,42 Eur a riadne (zmluvné) úroky vo výške 14,40 % ročne zo sumy 19.846,13 Eur od 01.03.2018 do zaplataenia, súd prvej inštancie tento nárok nepriznal a žalobu v tejto časti zamietol (výrok II), pretože podľa názoru súdu z ust. § 502 a § 503 OZ vyplýva, že dlžník je povinný na základe zmluvy o úvere platiť úroky v dojednanej výške od doby poskytnutia peňažných prostriedkov až do doby určenej zmluvou ako lehota splatnosti úveru. Veriteľovi teda patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov iba do splatnosti dlhu, a to aj v prípade jeho predčasného „zosplatnenia“, pričom následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania (R 59/1998). Takýto záver je logický, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi (uznesenie Ústavného súdu SR č.k. IV. ÚS 476/2012-14). V podstate ide o to, že pri „zosplatnení“ úveru vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie poskytnutej istiny úveru vrátane úrokov vzniknutých (resp. kapitalizovaných) ku dňu „zosplatnenia“ úveru a má právo získať okamžite späť celú sumu poskytnutých (požičaných) peňazí, a teda na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru a práve v tomto rozdielne spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na riadne úroky za poskytnutie (požičanie) peňažných prostriedkov aj po „zosplatnení“ úveru. V opačnom prípade by sa poprel účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby ku zmene záväzku nedošlo, pričom spotrebiteľovi by už neboli garantované práva, ktoré mu v súvislosti s dohodnutým splácaním úveru vyplývali zo zmluvy pred vyvolanou zmenou. Ba čo viac veriteľ by mohol úroky inkasovať aj v oveľa väčšom rozsahu a v kratšej dobe, než na základe pôvodného splátkového kalendára, nakoľko by už nebol ohraničený postupnosťou splácania úrokov z istiny a ani dohodnutým celkovým rozsahom úrokov z úveru a dlžník by musel platiť riadne úroky z celej dlžnej istiny bez akéhokoľvek časového a objemového limitu až do úplného zaplataenia tejto istiny (žalobca totiž žiadané úroky nelimitoval ani pôvodne dohodnutou celkovou sumou úrokov vypočítanou podľa pôvodného splátkového kalendára, na ktoré úroky by mal žalobca nárok pri riadnom splácaní úveru počas doby trvania zmluvného vzťahu). Jednorazovým „zosplatnením“ úveru vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu „zosplatnenia“ a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným „zosplatnením“ úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie (podľa § 517 ods. 2 OZ v spojení s § 3 a § 3a nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z.), keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom

oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto zmluvná úprava pri spotrebiteľskom vzťahu pre obchádzanie zákona (a to najmä zákonných ustanovení uvedených v tomto a v predchádzajúcom bode odôvodnenia, a v toho dôsledku aj ust. § 53 ods. 4 písm. k) OZ) podľa § 39 OZ absolútne neplatná, resp. taká zmluvná úprava je taktiež na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo takú zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2 OZ, resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 OZ, robí absolútne neplatnou (pozri napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30. júna 2015 sp. zn. 6Co/190/2014).

5. Sud prvej inštancie uzavrel, že keďže žalobcovi nepatria uplatnené úroky vzniknuté a vyčíslené od 23.11.2016 (deň po predčasnom „zosplatnení“ úveru) do 28.02.2018 v zostávajúcej výške 3.683,42 Eur, neopodstatnený je aj uplatnený nárok na príslušenstvo z týchto riadnych úrokov, a to úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.683,42 Eur od 01.03.2018 do zaplataenia (spolu odseky 7 a 8 - výrok II rozsudku napadnutého rozsudku).

6. Súd prvej inštancie z vyššie uvedených dôvodov žalobu vo zvyšnej časti nároku (v časti nároku prevyšujúceho nárok priznaný súdom vo výroku I napadnutého rozsudku) výrokom II napadnutého rozsudku zamietol.

7. Žalobca mal v konaní plný úspech čo do istiny a preto mu súd prvej inštancie priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu v zmysle § 255 ods. 1 CSP.

8. Žalobca sa voči tomuto rozsudku v rozsahu zamietnutia žaloby odvolal a s odkazom na odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu zmenil a žalobe vyhovel alebo aby ho zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9. Podľa žalobcu súd prvej inštancie nepostupoval správne, keď vyjadril právny názor, že žalobcovi prináleží nárok na zmluvné úroky iba do splatnosti úveru a nie až do jeho reálneho splatenia, v dôsledku čoho v tejto časti žalobcom uplatnený nárok zamietol. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí z 30.07.2019, sp. zn. 6CDo/113/2018 jednoznačne určil, že veriteľa majú nárok na zmluvné úroky až do skutočného splatenia úveru, a nie len do jeho splatnosti, a to aj za predpokladu kumulácie zmluvných úrokov a úrokov z omeškania. K otázke uplatnených zmluvných úrokov po „zosplatnení“ úveru žalobca uviedol, že ako veriteľ si právny nárok na zaplataenie úrokov uplatňuje do úplného splatenia istiny pohľadávky, a to v súlade s § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, ako aj v zmysle bodu 4.3. Produktových obchodných podmienok pre hypotekárne a splátkové úvery Slovenskej sporiteľne, a.s. Vyššie uvedenú skutočnosť potvrdzuje aj ustanovenie § 16 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v aktuálnom znení. Ďalej poukázal na bod 4.3. Produktových obchodných podmienok pre hypotekárne a splátkové úvery Slovenskej sporiteľne, a.s., podľa ktorého prvé úrokové obdobie začína plynúť dňom poskytnutia úveru alebo prvej tranže a končí sa v deň predchádzajúci dňu splatnosti prvej splátky. Každé ďalšie úrokové obdobie sa začína nasledujúci deň po skončení predchádzajúceho úrokového obdobia a končí sa v deň predchádzajúci dňu splatnosti splátky. Úrokové obdobie trvá 1 mesiac. Posledné úrokové obdobie sa končí v deň predchádzajúci dňu splatenia istiny. Žalobca podotkol, že pojmy splatnosť a splatenie, resp. vrátenie, sú síce pojmy podobné, nie však totožné. Právna úprava pri zmluvných úrokoch správne používa pojem splatenie, resp. vrátenie, ktorým pri gramatickom výklade citovaných ustanovení rozumieme moment úhrady celej poskytnutej sumy. Zmluvný úrok predstavuje odmenu veriteľa za poskytnutie finančných prostriedkov, z čoho logicky vyplýva, že táto odmena mu prináleží do momentu, kým sú finančné prostriedky dlžníkovi poskytnuté, resp. kým nie sú veriteľovi vrátené, zatiaľ čo úrok z omeškania je sankciou za porušenie zmluvných záväzkov. Ide teda o dva samostatné a svojou povahou odlišné právne inštitúty, ktoré existujú nezávisle od seba. Nesprávna aplikácia pojmu splatnosť v rámci peňažných záväzkov, ktorých plnenie je dohodnuté v splátkach, by znamenala motiváciu dlžníkov k neplneniu svojich zmluvných záväzkov voči veriteľom, čo by veriteľov nútilo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti pohľadávky, na základe ktorého by už dlžník bol povinný platiť iba úrok z omeškania, ktorý je spravidla nižší ako zmluvný úrok. Žiadne zákonné ustanovenie expressis verbis neustanovuje právo veriteľa na zmluvné úroky iba do splatnosti úveru (konečnej alebo mimoriadnej). Aj za predpokladu, že by takéto ustanovenie existovalo, vzhľadom na prevažne dispozitívnu povahu zmluvného práva (v rámci Občianskeho aj Obchodného zákonníka) nič nebránilo odlišnej úprave v rámci článku 4.3. Produktových obchodných podmienok pre hypotekárne a splátkové úvery Slovenskej sporiteľne, a.s., ktoré nepochybne tvoria neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o úvere. Poukázal na rozhodnutia Najvyššieho

súdu ČR z 27.06.2007, sp. zn. 33Odo/657/2005 a z 24.07.2014, sp. zn. 33Cbo/140/2014, ako aj na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

10. Žalovaný odvolanie nepodal, k doručenému odvolaniu sa nevyjadril.

11. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustný odvolací dôvod [§ 365 ods. 1 písm. h) CSP], preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je sčasti dôvodné, v dôsledku čoho je nevyhnutné napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v dotknutej časti zmeniť [§ 388 CSP].

12. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s poukazom na rozsah odvolania a uplatnený odvolací dôvod, bolo posúdiť, či súd prvej inštancie správne žalobu zamietol v rozsahu zmluvného úroku vzniknutého a vyčísleného od 23.11.2016 (deň po predčasnom „zosplatnení“ úveru) do 28.02.2018 v sume 3.683,42 € a pokračujúceho 14,4 %-ného ročného zmluvného úroku zo sumy 19.846,13 € od 01.03.2018 do zaplatenia. Odvolací súd vychádzal na tieto účely zo skutkového stavu tak, ako ho zistil súd prvej inštancie.

13. Žalobca v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, keď odmietol priznať žalobcovi nárok na úrok z nesplatených splátok po „zosplatnení“ úveru.

14. Súd prvej inštancie na úvod správne kvalifikoval dotknutú zmluvu ako spravujúcu sa ustanovením § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „z. č. 129/2010 Z. z.“) v znení účinnom do 22.12.2015. Sporná zmluva je teda spotrebiteľskou zmluvou podliehajúcou tomuto osobitnému zákonu. Tento zákon neupravuje nový typ zmluvy, ale len spresňuje režim, ktorými sa spravujú niektoré zmluvy používané na prenechanie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi veriteľom, najmä zmluva o pôžičke (§ 657 Občianskeho zákonníka) a zmluva o úvere (§ 497 obchodného zákonníka. Zákon č. 129/2010 Z. z. preto okrem otázok, ktoré výslovne upravuje (napríklad určité dodatočné formálne a obsahové požiadavky), ponecháva ostatné otázky všeobecnej úprave obsiahnutej v Občianskom zákonníku a Obchodnom zákonníku. Otázky vzniku úverového zmluvného vzťahu, práv a povinností strán, ktoré zo zmluvného vzťahu vyplývajú, riešenia otázok, na aký čas je dlžník povinný platiť úrok z poskytnutého úveru, vzťahu úroku z úveru a úroku z omeškania a výšky úroku z omeškania sú v prípade zmluvy o úvere predmetom úpravy § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, ktorá je v zmysle § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka a na neho nadväzujúcich predpisov (napr. vyhláška č. 87/1995 Z. z.) tzv. absolútnym obchodom.

15. Pokiaľ ide o posudzovanie nároku veriteľa na úrok po „zosplatnení“ úveru, základné princípy Civilného sporového poriadku vyžadujú, aby bol spor rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít a ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, tak spôsobom vyhovujúcim legitímnemu očakávaniu, že spor bude rozhodnutý spravodlivo (článok 2 ods. 2). Podľa aktuálnej judikatúry najvyššieho súdu je ustálená rozhodovacia prax najvyššieho súdu vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo 06.03.2017, sp. zn. 3 Cdo 6/2017).

16. V rozhodnutí zo 16.06.2020, sp. zn. 5 Cdo/42/2020 Najvyšší súd vyslovil k otázke úroku po „zosplatnení“ úveru názor, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí. Citované rozhodnutie bolo zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej

republiky 1/2021 (ako R 5/2021), čím nadobudlo postavenie judikátu, na ktorý preto treba nazerať ako na ustálenú rozhodovaciu prax.

17. Odvolací súd preto podľa druhej vety § 393 ods. 2 CSP vo vyššie uvedenom rozsahu odkazuje na judikát R 5/2021 a len zdôrazňuje, že veriteľ má nárok na úrok z úveru aj za obdobie po jeho predčasnom „zosplatnení“, a to až do vrátenia peňažných prostriedkov, maximálne však do výšky, akú by žalovaný pri riadnom plnení povinností zaplatil. Úrokový záväzkový vzťah je vzťahom akcesorickým, ktorého vznik a trvanie je podmienené existenciou platného záväzkového vzťahu hlavného. Splnením hlavného záväzku, prípadne jeho zánikom iným spôsobom, zaniká - končí i akcesorický záväzok úrokový, ostáva iba povinnosť uhradiť už zročné úroky. Prvoinštančný súd preto vec nesprávne právne posúdil, keď vychádzal z názoru, že po „zosplatnení“ úveru sa istina úveru ďalej zmluvne neúročí a žalobcovi prislúcha len úrok z omeškania. Žalobcom uplatňovaný odvolací dôvod [§ 365 ods. 1 písm. h) CSP] je teda daný.

18. Ako zistil prvoinštančný súd, v preskúmvanej zmluve o splátkovom úvere č. 5081348588 (č. I. 31 a nasl. spisu) sa zmluvné strany dohodli na úvere 20.000 Eur so 14,4 %-ným ročným úrokom, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť 108 mesačnými splátkami po 321,83 Eur vrátane poplatku za poistenie úveru v sume 10,88 Eur s tým, že posledná splátka mala byť splatná 20.12.2024. Celkovo mal tak žalovaný 108 splátkami po 321,83 Eur zaplatiť sumu 34.757,64 Eur, bez poplatku za poistenie úveru sumu $(34.757,64 - 10,88 \times 108 =)$ 33.582,60 Eur. Z toho plynie, že žalovaný mal podľa zmluvy zaplatiť veriteľovi na úroku pri riadnom plnení svojho dlhu celkovo sumu $(33.582,60 - 20.000 =)$ 13.582,60 Eur. Z tejto sumy uhradil doposiaľ sumu 467,85 Eur (bod 6 napadnutého rozsudku), čo znamená, že ak by svoj záväzok riadne plnil, musel by veriteľovi zaplatiť na úroku ešte sumu $(13.582,60 - 467,85 =)$ 13.114,75 Eur. Výrokom I napadnutého rozsudku, voči ktorému sa žalobca neodvolal, takže sa stal právoplatným, súd prvej inštancie priznal žalobcovi sumu 23.322,88 Eur, v ktorej bola obsiahnutá istina 19.846,13 Eur a vyčíslené úroky 2.017,51 Eur a 1.459,24 Eur. V bode 5 napadnutého rozsudku označil prvoinštančný súd sumu 2.017,51 Eur zjavne nesprávne ako úrok z omeškania, ktorý vznikol do „zosplatnenia“ úveru 22.11.2016. Z bodov 6 a 7 napadnutého rozsudku je však zrejmé, že ide o sumu zmluvného úroku, pretože žalobca si pôvodne žalobou uplatňoval z tohto titulu sumu 5.700,93 Eur, z ktorej mu súd prvej inštancie nepriznal sumu 3.683,42 Eur (bod 7 napadnutého rozsudku). Suma 2.017,51 Eur podľa skutkových záverov prvoinštančného súdu, ktoré žalobca v odvolaní nespochybnil a z ktorých preto odvolací súd aj vychádzal, zodpovedá teda úroku, ktorý vznikol do „zosplatnenia“ úveru 22.11.2016. Keďže, suma 3.683,42 Eur predstavuje časť úroku vyčísleného žalobcom za obdobie od 23.11.2016 do 28.02.2018, na ktorý má v zmysle ustálenej súdnej praxe takisto nárok, vo výsledku to znamená, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi z titulu pokračujúceho úroku po „zosplatnení“ najviac sumu $13.114,75 - 2.017,51 - 3.683,42 = 7.413,82$ Eur.

19. Čo sa týka žalobcom uplatňovaného úroku z omeškania, pri úverovej zmluve dochádza k plneniu peňažného záväzku v dvoch rovinách. Jednak vzniká dlžníkovi povinnosť vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky (úver) v dohodnutom čase, jednak mu vzniká povinnosť zaplatiť úrok za dohodnutých podmienok. Ak dlžník jednu z týchto povinností nesplní včas, dostáva sa do omeškania. Pri omeškaní s vrátením peňažných prostriedkov má preto veriteľ nárok jednak na úroky z úveru a jednak na úroky z omeškania. Úroky z úveru sú peňažným plnením, stávajú sa súčasťou istiny, a preto sa aj na toto plnenie vzťahuje § 369 ods. 1 OBZ. Iná je situácia pri úrokoch z omeškania, ktoré sú už sankciou za omeškanie dlžníka a z týchto dlžník nie je povinný platiť úroky z omeškania.

20. Obdobný názor zastal aj NS SR v rozhodnutí sp. zn. 4Obo 143/98 publikovanom pod č. 43/2000 v časopise Zo súdnej praxe č. 4/2000, podľa ktorého zmluvou o úvere sa dlžník zaväzuje vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úrok. Úrok je súčasťou peňažného záväzku dlžníka, preto dôsledkom omeškania s jeho platením je zo zákona vyplývajúca povinnosť platiť úrok z omeškania.

21. V dôsledku „zosplatnenia“ a pretrvávajúceho omeškania žalovaného má preto žalobca aj nárok na úrok z omeškania v zákonnej výške (§ 369 ods. 1 OBZ, § 517 ods. 2 OZ v spojení s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z.), t. j. vzhľadom na sadzbu ECB platnú v čase začiatku omeškania (23.11.2016) v sadzbe 5 % ročne.

22. Žalobca si v súvislosti s úrokom z omeškania úveru uplatňoval jeho vyčíslenú časť za obdobie od 19.04.2016 do 28.02.2018 v sume 1.459,24 Eur, ako aj pokračujúci 5 %-ný ročný úrok z omeškania zo sumy 25.547,06 € (istina 19.846,13 € + úroky 5.700,93 €) od 01.03.2018 do zaplatenia. Výrokom I

napadnutého rozsudku súd prvej inštancie priznal žalobcovi vyčíslený úrok z omeškania aj za obdobie po „zosplatnení“ úveru (teda za obdobie od 23.11.2016 do 28.02.2018), hoci jeho súčasťou bol aj úrok z omeškania zo zmluvného úroku, ktorý prvoinštančný súd nepovažoval za dôvodný. V tejto časti nadobudol napadnutý rozsudok právoplatnosť, takže žalobcov nárok v zostávajúcej časti, ktorá je predmetom odvolacieho konania, pozostáva už len z pokračujúceho úroku z omeškania za obdobie od 01.03.2018. Vychádzajúc z vyššie uvedených záverov tak má žalobca voči žalovanému nárok na zaplatenie 5 %-ného ročného úroku z omeškania zo sumy vyčísleného úroku 3.683,42 € od 01.03.2018 do zaplatenia, ako aj na zaplatenie pokračujúceho 5 %-ného ročného úroku z omeškania zo sumy istiny 19.846,13 € od 01.03.2018 do zaplatenia.

23. Na základe vyššie uvedených úvah odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v časti napadnutého zamietajúceho výroku II podľa § 388 CSP zmenil tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi vyčíslený úrok 3.683,42 Eur, pokračujúci 14,4 %-ný ročný úrok z dlžnej istiny 19.846,13 Eur od 01.03.2018 do zaplatenia, najviac však do celkovej sumy pokračujúceho úroku 7.413,82 Eur, akú by žalovaný pri riadnom plnení povinností zaplatil a 5 %-ný ročný úrok z omeškania zo sumy 23.529,55 Eur od 01.03.2018 do zaplatenia (výrok I). V časti pokračujúceho úroku uplatňovaného neobmedzene (až do zaplatenia), teda aj nad uvedenú hornú hranicu, bolo nevyhnutné vecne správny zamietajúci rozsudok prvoinštančného súdu potvrdiť (výrok II).

24. Keďže týmto rozhodnutím sa konanie končí, musel odvolací súd rozhodnúť aj o nároku strán na náhradu trov odvolacieho konania (§ 262 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP). V danom prípade bolo odvolanie žalobcu dôvodné, v dôsledku čoho bol napokon takmer v celom rozsahu úspešný (s výnimkou len nepatrnej potenciálnej časti úroku presahujúceho stanovenú hornú hranicu sumy úroku), takže úspešnému žalobcovi vznikol nárok na náhradu trov konania voči neúspešnému žalovanému (§ 255 ods. 1 CSP). Odvolací súd preto žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania (prvoinštančného i odvolacieho) voči žalovanému, s tým, že o výške náhrady trov rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. (výrok III).

25. Tento rozsudok prijal senát pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).